

Reacties AB-fracties op ontwerp watervisie - VRAGEN & ANTWOORDEN

Nr	Fractie	Onderwerp visie	Vraag	Antwoord
1	AWP	Waterveiligheid - HWBP	Inmiddels is duidelijk dat het landelijke Hoog Water Beschermingsplan (HWBP) is gebaseerd op klimaatscenario's die alweer deels achterhaald zijn. Klimaat verandering gaat sneller en de impact is groter. Als WDOD geven wij daarbij aan dat we desondanks ons richten op het HWBP en wel rekening houden met mogelijk te treffen aanvullende maatregelen. Onze vraag is in hoeveel tijd (versnelling) en tot welk verhoogde veiligheids niveau kunnen wij aanvullende klimaat (= veiligheids) maatregelen nemen ten opzichte van het huidige HWBP?	Het waterschap baseert zich op de hydraulische randvoorwaarden die ons door het ministerie worden aangeboden en door de Tweede Kamer zijn vastgesteld. Er is een wettelijk ritme voor dit soort aanpassingen. Extra kosten voor het maken van sterkere dijken of versnelling vallen buiten de financieringsstructuur van het HWBP en dat betekent dat wij deze zelf voor 100% zouden moeten dragen. We hebben daarom mogelijkheden voor versnelling of verdere verhoging van het veiligheidsniveau niet onderzocht. Wij kiezen ervoor om aan te blijven sluiten bij het HWBP.
2	AWP	Maatschappij en Organisatie- Klimaatneutraal	De snellere klimaatverandering en tekort schietende overheidsplanning (Urgenda) voor afname van mn. CO2 en overige broeikasgassen, zouden reden moeten zijn om als mede-overheid minimaal een hogere ambitie dan de landelijke inzet in onze visie te vermelden. OP welke wijze is dit afgewogen?	Er is in de watervisie als ambitie voor gekozen om tenminste te voldoen aan de landelijke tussendoelstelling 2030 (49% minder broeikasgassen) uit het Klimaatakkoord, de 'norm' voor de BV Nederland. Wij adopteren de norm voor onze organisatie en willen daarmee een voorbeeldoverheid zijn. De komende jaren zal worden verkend wat het exact gaat inhouden op organisatieniveau voor te nemen maatregelen in de bedrijfsvoering en de taakuitvoering.
3	AWP	Watersysteem - Klimaatadaptatie	Ook voor klimaatadaptatie in landelijk gebied en stedelijk gebied, is het van belang een passende ambitie te hebben voor de extra veerkracht/ buffer die in het watersysteem nodig is om de voortschrijdende droogte en overlast scenario's het hoofd te bieden en de wijze waarop wij als WDODelta met slimwatermanagement (samenwerken met waterbeheerders op systeem niveau) om willen gaan. OP welke wijze kan deze ambitie een plaats krijgen in de Watervisie?	De trends en ontwikkelingen geven aan dat zonder extra inspanningen ons voorzieningenniveau af zal nemen. Wij gaan in de ontwerpvisie uit van de ambitie een gelijkblijvend voorzieningenniveau te kunnen blijven bieden, ook in veranderende omstandigheden. Dit betekent dat wij meer maatregelen moeten gaan nemen om meer water in het gebied vast te houden, vergroten van de sponswerking en slim gebruik van water door ondernemers en burgers. In het stedelijk gebied investeren we extra door middel van inbreng van onze kennis en expertise om gemeenten te helpen om wateroverlast en droogte als gevolg van klimaatverandering te voorkomen en en maken, indien gevraagd wordt om mee te investeren, een afweging of er synergie is met eigen doelen, denk aan voordelen in de waterketen.
4	AWP	M&O - Energieneutraal	Binnen afzienbare tijd is te verwachten dat het afhankelijk zijn van fossiele brandstoffen kostbaarder is dan het tijdig aanhaken bij groene/ duurzame / hernieuwbare energie bronnen. Ook de aandeelhouders in fossiele markten beginnen af te nemen. Blijkbaar is het ambitie niveau voor MO: Energieneutraal zijn met de VR; in 2025 wekken wij evenveel energie op als we gebruiken, niet gelijk aan het volledig onafhankelijk zijn van fossiele brandstof. Graag vernemen wij hierover een toelichting en hoe snel kunnen wij wel aardgas- en fossielvrij zijn is de verwachting?	De komende jaren gaan wij verkennen wat aardgas- en fossielvrij gaat inhouden op organisatieniveau voor te nemen maatregelen in de bedrijfsvoering en de taakuitvoering.
5	AWP	WS - Waterkwaliteit en Bestrijdingsmiddelen	Is bekend bij WDODelta dat a) De toelating en normering van verschillende bestrijdingsmiddelen ter discussie staat? Deels omdat in de toetsing van de werking van deze middelen onvoldoende alle relevante gevolgen zijn onderkend en onderzocht. Voorbeelden zijn; de ongewenst grote effecten op insecten, waaronder de bijen en daarmee op de voedselpiramide en in bredere zin de grote bijdrage aan de afname van de biodiversiteit. Ook wordt bijvoorbeeld de grote en snel stijgende toename van Parkinson; mn. ook bij agrariërs, in verband gebracht met bestrijdingsmiddelengebruik.	Deze problematiek en ook de ontwikkelingen hieromtrent zijn ons bekend.

6	AWP	WS - Waterkwaliteit en Bestrijdingsmiddelen	<p>b) Er meerdere problemen met de toepassing van bestrijdingsmiddelen zijn, die ook weer concreet benoemd zijn tijdens het symposium met Provincie Drenthe, waar WDODelta bestuurlijk en ambtelijk vertegenwoordigd was: "bestrijdingsmiddelen in het milieu" van Vrijdag 16 februari 2018: In het Drentse grond- en oppervlaktewater komen regelmatig te hoge concentraties bestrijdingsmiddelen voor. Bronnen zijn de intensieve land- en tuinbouw maar ook het stedelijk gebied. Bestrijdingsmiddelen vormen een risico voor mens en natuur. Bovendien heeft Nederland zich onder meer verplicht om uiterlijk in 2027 de waterkwaliteit op orde te hebben.</p> <p>Van de verschillende problemen die benoemd zijn is onder andere van belang dat er geen Som-norm is bij het gebruik van meerdere middelen in een bepaald tijdstraject, waardoor overschrijdingen en risico's voor o.a. de waterkwaliteit nu niet in de hand gehouden worden. Vergelijk de alcoholist die stelt dat 1 borrel per dag geen probleem is, dus 10 x 1 borrel per dag ook niet.</p> <p>> Is actuele kennis over bestrijdingsmiddelen, emissies, en risico's zoals bovenstaande en recent over de bollenteelt voldoende bekend bij WDODelta?</p>	Deze problematiek en ook de ontwikkelingen hieromtrent zijn ons bekend.
7	AWP	WS - Waterkwaliteit en Bestrijdingsmiddelen	<p>c) Indien er goede kennis is binnen WDODelta van de problemen met bestrijdingsmiddelen qua toelating, normering en gebruik.</p> <p>En WDODelta ook op de hoogte is van het in meerdere teelten niet halen van de beoogde reductie van middelgebruik en emissies in de afgelopen 10 jaar.</p> <p>> Wat is dan de onderbouwing van WDODelta de inzet te baseren op de gebruiksnormen?</p> <p>> Hoe wil WDODelta het maatschappelijk verantwoord om als waterautoriteit met de verantwoordelijkheid voor waterkwaliteit en als mede-overheid willens en wetens te werken met achterhaalde normen en gebruiksregels voor bestrijdingsmiddelen?</p>	De wet- en regelgeving zijn gebaseerd op de gebruiksnormen. WDODelta heeft zich bij toezicht en handhaving te houden aan zijn wettelijke taken en bevoegdheden. Waar wet- en regelgeving tekort schieten om de waterkwaliteit te beschermen, wordt dit via verschillende kanalen geagendeerd. Wij oefenen hierop, veelal via de Unie van Waterschappen, invloed op uit.
8	Ongebouwd	Veenweide gebied	Stake holders adviseren ons om bij maatschappelijke vraagstukken meer de regie rol te pakken. Op zich prima, maar kunnen wij die rol dan ook verzilveren ?	In het veenweidegebied heeft het waterschap enkele jaren geleden het voortouw genomen om de problematiek te agenderen en in kaart te brengen. Hiermee nam het waterschap destijds de regierol op zich. Inmiddels is de problematiek in de regio breed (he)erkend en heeft de rijksoverheid de regio gevraagd om dit op te pakken. Het rijk heeft de provincie als partij benoemd die dit proces moet "trekken". In Overijssel geven we dit vorm in het kader van het Interbestuurlijk programma (IBP) Vitaal Plateland Noord West Overijssel. Hierin nemen provincie, betrokken gemeenten en waterschap, ieder vanuit zijn eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijk initiatief om te komen tot visievorming, draagvlak en maatregelen. Provincie en waterschap trekken, zowel bestuurlijk als ambtelijk, gezamenlijk de kar. Hierdoor kan het waterschap een belangrijke rol spelen in de agendavorming en koersbepaling.
9	Bedrijven	Circulair	De circulaire economie leidt tot het genereren van producten met waarde. Onduidelijk is of we deze als zelf waterschap gaan verkopen? Of gaan we hiervoor een commerciële dochter-BV oprichten dan wel overlaten aan de markt? We willen het DB graag uitdagen om een duidelijkere richting en visie aan te geven.	Wij zijn als overheid terughoudend om commerciële activiteiten op te pakken. We kiezen voor de lijn om innovaties mogelijk te maken door onze assets en kennis beschikbaar te stellen en door gericht diensten en goederen in te kopen.

10	SGP	Waterketen - Samenwerking met grote lozers	Samenwerken met grote lozers is van groot belang. Bij de voorkeursvariant lezen we dat uitkomsten van die samenwerking onzeker zijn. Kan dit niet verbeterd worden door vooraf heldere afspraken te maken? Wat zijn de oorzaken van die onzekerheden? We moeten juist wel meer zekerheden willen.	Het spreekt voor zich dat we onzekerheden zoveel mogelijk proberen te reduceren in onze onderhandelingen met grote lozers en te werken met duidelijke afspraken. Samenwerking is echter vaak maatwerk en de uitkomsten kunnen onzeker zijn. Oorzaken daarvan: het bedrijfsvoeringsmodel en de financiële positie van de grote lozers; de duurzaamheidsambities; de samenstelling en hoeveelheid afvalwater, deze moet afgestemd zijn op onze zuivering.
11	CDA	Algemeen - corona	U vraagt ons naar de algemene indruk van de Ontwerp Watervisie. Onze eerste indruk kunnen we niet los zien van de coronacrisis. Onze vragen zijn: - Hoe verhoudt het vaststellen van een watervisie zich tot hetgeen er bij andere overheden en stakeholders gebeurt (o.a. het uitstellen van de omgevingswet)?	Het DB is van mening dat gegeven deze crisis het des te meer relevant is om een visie te hebben op de lange termijn en voor de middellange termijn een koers uit te stippelen. Deze is uiteraard niet in beton gegoten want de Watervisie is een levend document en de koers kan op de korte termijn worden bijgesteld naar gelang omstandigheden daar om vragen. In relatie tot de ontwerp Watervisie kan daarbij gedacht worden aan a) het vasthouden van de geformuleerde ambities b) ambities omlaag brengen om belastingdruk te verminderen of c) ambities juist verhogen om de economie een impuls te geven. Het verdagen van de Omgevingswet heeft geen consequenties voor onze planning van de watervisie en het waterbeheerprogramma.
12	CDA	Algemeen - corona	Kan er een inschatting worden gemaakt van de reactie van de stakeholders op het feit dat het Waterschap deze visie op dit moment vaststelt? Vooral omdat de watervisie met geen woord rept over de coronacrisis en de effecten die dit gaat hebben op de samenleving en het werk van het Waterschap?	De effecten van de coronacrisis zijn niet te voorspellen. We communiceren dat de inhoud van de watervisie tot stand is gekomen in het pre-coronatijdperk en zijn voornemens stakeholders te vragen hoe zij aankijken tegen de visie, de ambitie en de rol van het waterschap in de maatschappij voor de korte termijn, ook in deze crisisperiode en voor de middellange termijn (post-Corona tijdperk) gericht op 2030.
13	CDA	Algemeen - corona	Het CDA vraagt zich af hoe we op een verstandige manier een ambitieniveau kunnen kiezen als er zoveel onzekerheden zijn rondom de (financiële crisis) waarin we door Corona terecht gaan komen. Onze eerste reactie is dat het verstandig is om zoveel mogelijk een pas op de plaats te doen (de basis op orde) en te zorgen dat het Waterschap, de partners, de boeren, burgers en bedrijven de moeilijke periode die ons te wachten staat door kunnen komen. Is er een variant die hierbij past?	Het maken van afgewogen richtinggevende keuzes is inherent aan het formuleren van een visie. Onze watervisie dient als vertrekpunt voor het uitwerken van een uitvoeringsprogramma (Waterbeheerprogramma). Ook betekent een keuze voor deze visie dat de lasten zich richting 2030 naar de getoonde hoogte zullen ontwikkelen. Lagere kosten in de eerste jaren van de planperiode betekent bij gelijkblijvende ambities een grotere stijging van de kosten in de laatste jaren van de planperiode. Een keuze om het gewenste lastenniveau substantieel te verlagen, betekent het bijstellen van geformuleerde ambities.
14	CDA	Waterketen - waterkwaliteit / nutriënten	In de Waterketen worden specifieke maatregelen voorgesteld om op de RWZI de toename van emissies te beperken (Heino, Beilen en Raalte). In bijlage 4 B02, blz. 12 wordt geschreven dat we aanvullend meer chemicaliën willen inzetten (extra kosten 300.000 euro per jaar). Los van de forse financiële investering vraagt het CDA of deze ambitie past bij ons streven om het milieu minder te belasten? Aan de ene kant willen we dat het effluent schoner wordt (N en P), maar aan de andere kant worden er fors meer chemicaliën gebruikt (zowel de productie van chemicaliën als de inzet ervan geeft milieubelasting)?	Het waterschap heeft als doel om het gebruik van chemicaliën en grondstoffen te reduceren. Echter om de (ecologische) waterkwaliteitsdoelen te kunnen halen dienen de fosfaatgehalten in effluent van RWZI's verder te worden gereduceerd. De baten voor de waterkwaliteit schatten wij in dit geval hoger in dan de milieulasten. Er zal met name ijzerchloride worden ingezet. Het ijzer wordt gebonden aan fosfaat en grotendeels met het zuiveringsslib afgevoerd. Daarnaast is ijzer ook van nature aanwezig in het grond- en oppervlaktewater. Het chloride gaat voor een groot deel naar het oppervlaktewater maar voldoet ruimschoots aan de normen.
15	CDA	Maatschappij en organisatie - broeikasgassen	Wij lezen in de ontwerp watervisie dat het waterschap streeft naar tenminste 49% reductie van broeikasgassen in 2030 ten opzichte van 1990. En dat het waterschap ook verder wil onderzoeken welke maatregelen kunnen bijdragen aan een 0-footprint en of deze maatregelen mogelijk zijn op korte termijn of op langere termijn (2025-2030) met een doorkijk richting 2050. Verderop lezen we dat daar de aanschaf van een CO2- terugwininstallatie voor nodig is. Onze vraag: is er reeds een beeld gemaakt van de consequenties van de ambitie om in 2030 49% reductie van broeikasgassen te bereiken t.o.v. 1990? En is er reeds een doorkijk gemaakt van de consequenties van de ambities voor 2050?	We hebben nog geen compleet beeld van de consequenties van de ambitie in 2030 (tenminste 49% reductie t.o.v. 1990). Daarvoor wordt eerst geïnventariseerd waar in de bedrijfsvoering en de taakuitvoering sprake is van broeikasgasemissies (CO2, lachgas, methaan). We zijn gestart met een aantal verkenningen naar broeikasgasemissies uit een aantal processen in de waterketen en wij werken aan een verkenning van de grondstoffenstromen in de organisatie en de broeikasgasemissie die daarmee gemoeid is. Deze verkenningen helpen om de uitgangssituatie van WDO Delta scherp te krijgen. Op grond daarvan bepalen we de route met pakketmaatregelen voor het terugbrengen van broeikasemissies in de periode tot 2025, 2025- 2030 en daarna richting 2050.

16	CDA	Maatschappij en organisatie - Energie	In de Ontwerp Watervisie lezen wij dat het waterschap ernaar streeft om in 2025 evenveel energie op te wekken als dat er verbruikt wordt. Ook dat het waterschap hierin een voorbeeldfunctie geniet voor wat betreft duurzaamheid. Onze vraag: om deze voorbeeldfunctie juist uit te dragen moet prioritering worden aangebracht. Wordt de 'zonneladder' (eerst zonnepanelen op daken, daarna op andere manieren) hierop toegepast? En op welke wijze gebeurt dit?	We passen de benadering van de 'zonneladder' toe. Dit doen wij door voor zonnepanelen eerst te kijken naar onze eigen assets en de mogelijkheden dichtbij: daken van onze gebouwen en loodsen en percelen op rwzi-locaties. Op assets (percelen) van derden kijken we vooral naar de mogelijkheden om samenwerking vorm te geven.
17	CDA	Grondwaterbeheer	In de Ontwerp Watervisie wordt aangegeven dat de vraag naar grondwater steeds meer toeneemt en dat we als waterdeskundige een actievere rol in het grondwaterbeheer willen gaan innemen omdat dit onderwerp de afgelopen jaren onderbelicht is gebleven. De vraag van het CDA: wil het waterschap in deze ook een verantwoordelijkheidsdiscussie op gang brengen met opties om provinciale verantwoordelijkheden over te laten gaan naar het waterschap?	In de voorkeursvariant wordt de huidige rol- en taakverdeling in het grondwaterbeheer niet ter discussie gesteld. We willen wel meer invloed via samenwerking, agendavorming en beleidsbeïnvloeding.
18	GBDO	WV - Multifunctioneel gebruik dijken	VRAAG: Welke functionaliteit bedoelt u met dit multifunctioneel gebruik m.b.t. duurzaamheid. Doelt u hierbij op energie uit zon en wind? Welke huidige voorwaarden zou u willen wijzigen?	Voor multifunctioneel gebruik moet gedacht worden aan alle mogelijke functies die gecombineerd kunnen worden met een waterkering. Dit kan zijn het faciliteren van duurzame energiebronnen (wind of zon), maar ook functies zoals woningbouw of recreatieve functionaliteiten. Hierbij is de belangrijkste voorwaarde dat de waterveiligheid gewaarborgd blijft. De Omgevingswet heeft onder andere als doel om als overheid initiatieven van derden zo veel mogelijk te faciliteren. Dit houdt in dat wij ontwikkelingen op of nabij de waterkering niet zonder meer tegenhouden, maar dat er in gesprek met de initiatiefnemer onderzocht wordt onder welke voorwaarden ontwikkeling wel mogelijk is. In de ontwerp watervisie wordt gekozen om dit 'ja, mits'-beleid nadrukkelijker in de praktijk te brengen.
19	GBDO	WS - Grondwaterbeheer (ambitie t.a.v. rol en positie)	VRAAG: Wat is de achtergrond van deze keuze. Grondwater is momenteel een verantwoordelijkheid van de Provincie. Denkt u hierbij aan heffingen voor het onttrekken van grondwater?	Provincies, waterschappen, gemeenten en terreineigenaren hebben nu elk een verantwoordelijkheid voor een deel van het grondwaterbeheer. Er is een duidelijke verdeling van taken. Echter, de (beleids)keuzes van de een heeft gevolgen voor de ander. In de voorkeursvariant wordt de huidige rol- en taakverdeling gerespecteerd en niet ter discussie gesteld. Daarbij willen we wel richting provincie, gemeenten en grondgebruikers proactief de samenwerking opzoeken, zodat we onze kennis en belangen vroegtijdig in kunnen brengen en zo onze invloed op de te maken (beleids)keuzes vergroten. Voor wat betreft het beleid van het waterschap wordt niet gedacht aan heffingen voor het onttrekken van grondwater.